

Další informace k památníku a soutěži

Dům jako symbol oběti Jana Palacha

Rodinný dům, ve kterém Jan Palach prožil většinu svého života, se nachází v městysu Všetaty, nedaleko Mělníka. Byl postaven Palachovým otcem ve 30. letech 20. století, ale jeho vnitřní dispozice byla po roce 1969 změněna. Dům je dlouhodobě neobývaný a je ve velice špatném technickém a stavebním stavu. Přiléhá k němu nevelký pozemek se zanedbanou zahradou a zchátralými dílnami a garáží. Původní zařízení domu buď zcela chybí, nebo je zničené, a ani se v něm nedochovaly žádné předměty z doby, kdy v něm Palach žil. V prvním patře se nacházel Palachův pokoj. Dne 16. ledna 1969 odtud odešel na všetatské nádraží, odkud odjel vlakem do Prahy, kde se na protest proti pokračující okupaci a proti dalším ústupkům okupantům před Národním muzeem upálil.

Opuštěný dům nyní čeká na umělecké přetvoření v nový objekt, symbol oběti Jana Palacha, který bude připomínat tuto významnou historickou událost, silně působit na návštěvníka a současně jej vybízet k zamyšlení nad otázkami spojené s tématy oběti, svobody a lidských práv. Nepůjde však o klasické pamětní místo, založené na původním dobovém vybavení, ale o zcela nový architektonicky-výtvarný objekt se silným emočním nábojem. V rámci Památníku bude zachována i pamětní deska, odhalená v roce 1993, nesoucí nápis „Zde žil a odtud za svobodu českého národa na smrt odešel Jan Palach 1948–1969“.

Zahrada jako meditativní prostor

Pozemek přilehlý k domu, sousedící s Tišickým potokem, pak bude využit jako prostor pro meditaci návštěvníků a osobní vyrovnání se s absolutní mírou lidské oběti Jana Palacha. Vstupní dvorek s plotem a vysokým stromem, jež jsou bezesporu autentickými svědky života a osudového rozhodnutí Jana Palacha, budou zachovány, zatímco hospodářská stavení, garáž, případně i dílenská přístavba k domu budou odstraněny. Pojetí zahrady a její podoba však vyplýne z individuálního přístupu k danému tématu vybraným autorem.

Výstavní pavilon pro novou expozici

Na svou podobu čeká i nový výstavní pavilon, který vyroste na pozemku zahrady a v němž bude umístěna malá stálá expozice včetně shromažďovacího prostoru, sociálního a technického zázemí pro návštěvníky a zaměstnance Památníku.

Muzejní expozice bude členěna na 3 tematické okruhy, a to I. *Mezinárodní a domácí kontext doby*, II. *Čin a jeho odezva* (pohřeb a tichá pieta, reakce režimu, předchůdci, Jan Zajíc a další následovníci) a III. *Druhý život Jana Palacha* (hrob, vzpomínky, mezinárodní ohlas, Palachův týden 1989 a polistopadová tradice připomínání). V expozici budou použity stručné texty, fotografie, využívány multimediální technologie a pro větší emocionální působení bude zapojena i práce se zvukem a světlem jako uměleckými prostředky. Design expozice by měl odpovídat jednoduché architektuře novostavby, která okolní krajinu a přilehlý potok propojí s vnitřním prostorem prostřednictvím prosklené plochy.

Hledá se silná tvůrčí osobnost

Národní muzeum vypsaló soutěž na komplexní řešení areálu Památníku a pozemku, na němž se nachází. Soutěž je vyhlášena jako architektonická jednokolová projektová a veřejná. S přihlédnutím k významu této architektonické soutěže jmenoval generální ředitel Národního muzea Michal Lukeš sedmičlennou porotu a stejný počet jejích náhradníků, v níž zasednou významné osobnosti aktivně působící v oblasti dějin 20. století, architektury a výtvarného umění.

Architektonická soutěž o návrh je vyhlášena dle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a v souladu se soutěžním řádem České komory architektů. Soutěž je vyhlášena a bude probíhat v českém jazyce. Pro usnadnění přístupu do soutěže i zahraničním účastníkům jsou soutěžní podmínky vydány rovněž v anglickém jazyce.

Soutěžní podklady jsou vyhotoveny v digitální podobě a jejich závazná podoba je uveřejněna na [profilu zadavatele](#).

Datum pro podání soutěžních návrhů bylo stanoveno symbolicky na 15. ledna 2016. Národní muzeum předpokládá vyhlášení výsledků soutěže do poloviny února 2016. Architektonická soutěž pak bude završena veřejnou výstavou návrhů pravděpodobně na jaře roku 2016.